

Սուրբ Ծննդյան հրաշք՝ Սաթենիկի համար

Հեղինակ.

Ողջու՛յն սիրելի հանդիսատես, մենք ուզում ենք ձեր ուշադրությանը ներկայացնել մի բեմադրություն՝ մեր իրականության մասին, որտեղ նկարագրում ենք մի աղջկա պատմություն, որի ընտանիքն ապրում է սոցիալական բարդ պայմաններում, որտեղ, թվում է, թե չկա հույս, չկա վստահություն՝ ապագայի նկատմամբ, այլ կա միայն ծանր, քիչ վարձատրվող աշխատանք, մարդկային լարված հարաբերություններ, վեճեր: Մենք ուզում ենք ցույց տալ, որ այսպիսի պայմաններում ևս հնարավոր են հրաշքներ և, մանավանդ, Սուրբ Ծննդյան հրաշքներ:

Վեճ՝ ծնողների միջև

Պատկեր 1

Մի սենյակ է, որտեղ ծնողները նստած են սեղանի շուրջ և վիճում են միմյանց հետ:

Մայրը.

-Մինչև ե՛րբ է այսպես շարունակվելու, մինչև ե՛րբ, ախր հասկացի՛ր, չի կարելի, հա՛, գիտեմ, չես կարողանում, դժվար է, ա՛խ այդ հիվանդությունը... Բայց մի՛ մոռացիր մեր աղջկան, մեր Սաթենիկին, խեղճն ամբողջ օրը դասերն է սովորում և նորմալ չի սնվում, չնայած ուտելու բան պիտի լինի, որ ուտի, նրա մանկությունը մեր ամենօրյա կռիվների ու վեճերի մեջ է անցնում... Շուտով Սուրբ Ծնունդ է, գոնե այս տարի կարողանանք մի նվեր գնել նրա համար:

Հայրը.

-Էլի՛ նույն պատմությունը, Էլի՛զա՛: Ի՞նչ, ի՞նչ ես ուզում, կհասկանաս երբևէ՝ չեմ կարող երկար աշխատել, լավ վճարող էլ չկա, ինչքան ուզում ես լավ նվագի, դու դա ինձանից լավ գիտես: Համ էլ դու ինձնից շատ ես գումար վաստակում, հազիվ կարողանում ենք տան վարձն ու կոմունալները մուծել, մենք հացի փող չունենք, իսկ դու նվեր ես ուզում, ի՛նչ նվեր, ո՛չ մի նվեր, վաղն էլ կասես ամանորյա սեղան, խոզի բուրդ, Ձմեռ պապ, Ձյունանուշ, ամանորյա ճամփորդություն, ահաաս, հոգնել եմ արդեն ես հեքիաթներից, վե՛րջ:

-Էդուա՛րդ, ես հասկանում եմ, որ դժվար է քեզ համար, հա՛, մենք երկուսս էլ առողջական խնդիրներ ունենք, ինձ համար էլ է դժվար, ոտքերս... ի տարբերություն քեզ, հարգելի՛ս, ես ամեն հնարավոր քայլի դիմում եմ, բայց հասկացի՛ր վերջապես,

երկու օրը մեկ աշխատելը քիչ է մեզ համար, մեզ գումար է պետք, գոնե այս խղճուկ տնակից դուրս գալու համար:

-Վայ դե զզվացրիր արդեն, տուն մտած-չմտած սկսե՛ց, ամեն օր նույն բանը, հասկացա՛նք էլի, էդքան մտահոգվում ես հա՞, դե ինքդ էլ աշխատիր, գիշերները տուն մի արի, մուրացկանություն արա, չգիտեմ, դա արդեն քո գործն է, իսկ հիմա գնա՛, թո՛ղ քնեմ:

-Վե՛ր կաց մի հատ էդ դիվանից, ուրիշ գործ չունես չե՞, Մեծն էդգար, վե՛ր կաց, գնանք աշխատանքի, իմ աշխատավայրում բանվորի թափուր աշխատատեղեր կան մի քիչ բարձր աշխատավարձով, փա՛ռք Աստծո, կարողացա համոզել տնօրենին քեզ համար:

-Երանի չէր չլսեի, էդ էր մնացել պակաս, որ էդոյի կնիկը էդոյի համար գործ գտնի, պահ պահ պահ, մի սրան նայեք, ի՛նքը, իրա արա՛ծը, խայտառակ ենք լինելու, ես գիտեմ:

-Դու մեր երեխու մասին մտածի, էս տարի էլ առանց նվեր, առանց անակնկալ, փոխարենը, ինչպես միշտ, կռիվներ, վեճեր, ու ամեն օր...

-Աղջի՛կ ջան, դու չե՞ս հասկանում թե չե՞ս ուզում հասկանալ, քանի անգամ պիտի ասեմ, վա՛յ, եթե մի ավելորդ բառ էլ լսեցի...

-Ի՞նչ, ի՞նչ ես անելու, խփելու՞ ես, թե խփի, ու՞մ ես սպասում...

-Էլիզա՛...

Պատկեր 2, Մաթենիկը

Սենյակում նստած է նրանց աղջիկը՝ Մաթենիկը, ցրտից դողացող ոտքերի վրա դրված էր Աստվածամոր և Հիսուս Քրիստոսի բավական մեծ, բայց միևնույն ժամանակ հնամաշ նկարը, որի վրա կաթիլ-կաթիլ թափվում էին նրա արցունքները: Նա ձեռքերով փակել է իր ականջները, որ ոչինչ չլսի: Դեմքը լարված է և տխուր:

Հեղինակ.

Կողքի սենյակում միայնակ, տխուր ու լուռ, մի գորշ անկյունում նստած էր նրանց յոթնամյա աղջնակը՝ Մաթենիկը, նա ոչինչ չէր ուզում լսել, հոգնել էր ամեն օր լսել, թե ինչպես են վիճում իր ծնողները: Նա նույնիսկ չէր ուզում մտնել հյուրասենյակ ու տաքանալ, իսկ իր սենյակում շատ ցուրտ էր: Նա պարզապես չգիտեր՝ ինչ անել, լավագույն բանը, որ կարող էր, աղոթելն էր:

Մաթենիկ.

-Սուրբ Կո՛ւյս, ես ամեն օր աղոթում եմ, ամեն ժամ, Վարդարան եմ աղոթում, բայց Դու, Դու երևի ինձ չես լսում, կամ էլ, չես ուզում լսել: Ես հավատում եմ Քեզ, գիտեմ, որ մի գեղեցիկ օր լսելու ես ինձ, կատարելու ես խնդրանքս... ծնողներս ամեն օր վիճում են, շատ հաճախ նաև իմ պատճառով, խնդրում եմ Քեզ ևս մի անգամ՝ բուժի՛ր նրանց, լավ աշխատանք տուր նրանց, խաղաղեցրո՛ւ նրանց հոգիները և այնպե՛ս արա, որ չվիճեն, ես վախենում եմ... չեմ ուզում ծնողներիս ամեն օր այսպես տեսնել, գիտես՝ նրանք շատ լավն են, բարի, շա՛տ եմ սիրում նրանց, խնդրում եմ, հուշի՛ր ինձ, թե ինչպես վարվեմ, օգնի՛ր ինձ, ես վստահում եմ Քեզ...

-Հայր մեր...

-Ողջույն քեզ, Մարիամ...

Միգուցե, նրանց հետ միասին, նրանցից թաքուն ե՞ս էլ աշխատեմ, ծնողներս ամեն ինչ անում են ինձ համար, ես էլ պետք է նրանց օգնեմ, այո՛, այդպես ավելի լավ կլինի: Ի՞նչ անել, կամ մի բան վաճառեմ իմ հին խաղալիքներից:

Մաթենիկը սկսում է բացել իր սենյակի դարակները և փնտրել խաղալիքներ: Հանկարծ, դարակը բացելով, տեսնում է մսուրի մեջ դրված Հիսուս մանկան կոտրված արձանիկը, վերցնում է ձեռքը, երկար նայում՝ տեղում քարացած, հետո գրկում է, սեղմում կրծքին և ուրախանում: Սպա, տեսնելով, որ հյուսասենյակում ոչ ոք չկա, մտնում է և Հիսուս մանկան արձանիկը դնում է պատուհանագոգին՝ մի տեսանելի տեղ, մսուրի մեջ, համբուրում է արձանիկը, ծունկի է գալիս և աղոթում բարձրաձայն:

Մաթենիկ.

-Միրելի՛ Հիսուս, քո այս արձանիկը կոտրված է, բայց ես այն շատ եմ սիրում: Հիշում եմ, որ մի անգամ հարևանի տղան անզգուշությամբ կոտրեց այն, ես շատ լաց եղա, բայց հայրիկս կացրեց քո արձանիկը և տվեց ինձ, հիշո՛ւմ եմ, որ գրկեցի և համբուրեցի քեզ՝ կարոտած: Ես գիտեի, որ դու ուրախ ես, որ մենք քո արձանիկը սարքեցինք: Երբ այն դնում էինք տոնածառ տակ, այդ տարին լավ էր սկսվում, մի հայրիկն ու մայրիկը չէին վիճում գոնե Սուրբ Ծննդյան և Ամանորի օրերին, և ես վստահ էի, որ Դու ես օգնում նրանց, որ չվիճեն: Հետո, երբ մեր տոնածառը կոտրվեց, քո այս փոքրիկ արձանիկն այլևս չէին դնում հյուրասենյակում: Ես ուզում եմ, որ դու այստեղ լինես այս Սուրբ Ծննդյան տոնին, որ կլինի վաղը երեկոյան, ես քեզ շա՛տ եմ խնդրում, իմ Հիսու՛ս, այնպես արա՛, որ ծնողներս չվիճեն մեր աղքատության, աշխատավարձի կամ իմ նվերի պատճառով: Իմ ամենամեծ նվերն այս Սուրբ Ծննդյանը կլինի նրանց ուրախ և խաղաղ տեսնելը: Խնդրում եմ, այնպես արա՛, որ գոնե վաղը երեկոյան, մեր տանը ուրախ լինի

և իմ ընկերները, մեր հին բարեկամները գան մեր տուն: Խնդրում եմ, մի հրաշք կատարիր, ես հավատում եմ, որ դու կարող ես դա անել, իմ սիրելի՛ Հիսուս: Սուրբ Կույս, դու էլ, խնդրում եմ, օգնի՛ր ինձ և խնդրիր քո Որդուն: Սուրբ Հովսեփ, դու էլ օգնիր, խնդրում եմ:

Մաթենիկը դարձյալ համբուրում է Հիսուսի արձանիկը, թողնում է այն պատուհանագոգին և գնում սենյակից:

Պատկեր 3

Հեղինակ.

Դեկտեմբերի 24-ն էր՝ Սուրբ Ծննդյան նախօրեն, երեկո էր, մութն ընկնելու վրա էր, դրսում սառնամանիք: Մաթենիկը չէր ուզում տուն գնալ, այլ քայլում էր այգու ծառուղում: Փչում էր սառը քամին, որ գետնից սրբում էր սառած ձյունը և խփում աղջկա արտասավախառն դեմքին: Նրա մատները արագ-արագ շարժվում էին Վարդարանի հատիկների վրայով, իսկ շուրթերը անդադար աղոթք էին շնչում: Մաթենիկը հանկարծ վեր նայեց ու աստղագարդ սառը երկնքում տեսավ մի մեծ շողշողուն աստղ և իր համար անհասկանալի պատճառով շատ ուրախացավ:

Երկինքը և աստղը երևում են պատին՝ պռոշեկտորով: Մաթենիկը քարացած՝ նայում է աստղին:

Նա հանկարծ ինչ-որ բան հիշեց ու քայլերն ուղղեց դեպի տուն:

Ի սենյակ մտնելով՝ նա իր դարակից վերցնում է Աստվածաշունչը և սկսում ընթերցել բարձրաձայն.

Մաթենիկ.

«Եվ ահա այն աստղը, որը տեսել էին արևելքում, առաջնորդեց նրանց, մինչև որ եկավ ու կանգ առավ այն տեղի վրա, ուր մանուկն էր: Աստղը տեսելուն պես՝ չափազանց մեծ ուրախություն ապրեցին»:

Աղջիկը ուրախ-ուրախ վազում է դեպի հյուրասենյակ՝ Հիսուս մանկան արձանիկի մոտ, բայց տան դուռը հանկարծ բացվում է և ուրախ-ուրախ զրուցելով, թևանցուկ ներս են մտնում ծնողները՝ ձեռքներին մթերքի տոպրակներ: Մաթենիկը զարմանքից քար է կտրում և ապշած նայում է ծնողներին, որոնք հասկանում են նրա ուրախության պատճառը և մեղմ ժպտալով՝ գրկում են Մաթենիկին:

Մայրը.

-Արի՛ աղջիկս, օգնի՛ր մեզ սեղանը պատրաստել Սուրբ Ծննդյան տոնի համար: Մենք այսօր շա՛տ գեղեցիկ սեղան ենք պատրաստելու և շատ ուրախանալու ենք: Ես լիահույս եմ, որ այս եկող տարին մեզ համար ավելի լավն է լինելու, այսօր ես ու հայրդ միասին աղոթել ենք այդ նպատակով: Աստված մեզ չի թողնի մենակ: Քո հավատն է, որ մեզ փրկում է ամեն անգամ:

Սաթենիկը, մոտենալով պատուհանագոգին դրված Հիսուս մանկան արձանիկին, համբուրում է այն և ասում է.

-Շնորհակալ եմ, իմ սիրելի՛ Հիսուս:

Պատկեր 4

Սուրբ Ծննդյան տոնական փոքրիկ սեղանը պատրաստ է, Սաթենիկի ընտանիքը հյուրընկալում է ծնողների ընկերներին, Սաթենիկի դասընկերներին, ուրախ գրուցում են: Հիսուս մանկան արձանիկը դրված է տոնածառի տակ:

Սաթենիկը՝ շատ ուրախ և արագ այս ու այն կողմ թռչկոտելով.

-Համեցե՛ք, համեցե՛ք, մենք վաղուց սպասում ենք ձեզ, մաման ու պապան էլ տանն են, համեցե՛ք:

Մտնողները ուրախ են, բարևում են Սաթենիկին, Էդուարդին և Էլիզային, հարցնում՝ ինչպե՞ս են և տեղավորվում են սեղանի շուրջ:

Սոնա՝ Էդուարդի ընկերոջ կինը.

-Գիտե՞ք, Սուրբ Ծննդյան տոնն ինձ համար միշտ առանձնահատուկ նշանակություն ունի. ինչքան էլ զբաղված լինեմ, անպայման այսօր՝ նախօրեի երեկոյան, գնում եմ եկեղեցի և ներկա լինում Սուրբ Պատարագին: Ընտանիքով ենք գնում, ինչպես ամեն կիրակի: Ինձ համար Սուրբ Պատարագին մասնակցելը պարտադիր է, ուզում եմ երեխաներս էլ այդպես վարժվեն, որովհետև առանց Սուրբ Հաղորդության քրիստոնյայի կյանքը կիսատ է և անիմաստ: Ես շա՛տ հաճախ եմ նկատում Աստծո օրհնություններն իմ ընտանիքում, երբ դժվարություններ ենք ունենում, ես միշտ աղոթում եմ, և Աստված ինձ լսում է:

Աննա՝ Էլիզայի ընկերուհին.

-Մեր տանն այդ սովորությունը դեռ չունենք Սոնա ջան: Մենք հին՝ կոմունիստական դաստիարակությամբ ընտանիքների սերունդ ենք, մեր մեջ փոքրուց ամեն ջան թափել են արմատախիլ անելու աղոթքի սովորությունը: Թեև տատս շատ էր աղոթում, և երբ փոքր էի, ինձ սովորեցնում էր աղոթել «Հայր Մերը, Ողջույն»-ը: Իսկ դպրոցում

սովորեցնում էին, որ ամենաճիշտը բնական գիտություններն են, Չարլզ Դարվինի տեսությունը, թե մարդն առաջացել է կապիկից, և թե ոչ մի հրաշք էլ հնարավոր չէ, որ Աստված գոյություն չունի: Ի դեպ, Էլիզա, դուք հավատում ե՞ք հրաշքների գոյությանը:

Արմինե՝ Աննայի դուստրը

-Մայրի՛կ, ես հավատում եմ հրաշքների գոյությանը, ես Մաթենիկի հետ միասին ամեն կիրակի եկեղեցում եմ, շատ եմ սիրում լսել Աստծո մասին և կարդալ Աստվածաշունչ: Ես հավատում եմ, որ Աստված միշտ կարող է հրաշքներ գործել, բայց նրանք, ովքեր չեն հավատում, չեն կարող այդ հրաշքները տեսնել:

Աղջկա մայրը և հայրը ծիծաղում են:

Աննա.

-Մեր երեխաները մեզնից ավելի հավատքով են, մենք երևի դադարել ենք այլևս հավատալ նման բաների, միգուցե, մեր հոգսե՛րը չեն թողնում մեզ հավատալ, ոչ թե մեր դաստիարակությունը: Ախր ինչպե՞ս գնամ եկեղեցի, ո՞վ պիտի անի իմ տան գործերը, ես մենք չաշխատենք, միթե՞ երկնքից կտրվի մեզ ուտելիք, կամ հագուստ:

Արմինե.

-Հիսուսը մեզ սովորեցնում է, որ չպետք է մտահոգվենք այն մասին, թե ինչ պիտի ուտենք, ինչ պիտի խմենք կամ ինչ պիտի հագնենք, որովհետև Աստված գիտի, թե մեզ ինչ է պետք՝ նախքան, որ մենք Իրենից մի բան խնդրենք: Մենք պետք է մտածենք ավելի կարևոր բաների մասին, ինչպես օրինակ՝ Սուրբ Ծնունդը և Աստծո հրաշքները:

Արմինեի հայրը.

-Տեսնու՞մ եք, ինչ խելացի են մեր երեխաները, մեզանից արդեն բան դուրս չի գա, այնքան ենք տարված մեր չեղած աշխատանքով, մեր առօրյայով, որ մոռացել ենք ամեն ինչ՝ Աստծուն էլ, եկեղեցին էլ, Սուրբ Ծնունդն էլ: Ես միշտ ասել եմ՝ մեր երեխաները կփոխեն մեր երկրի ապագան, այս երեխաների մեջ հույս ու հավատք կա:

Արմինե.

-Պա՛պ, մենք ձեզանից ենք սովորում, դուք էլ իրականում՝ ձեր սրտի խորքում հավատում եք հրաշքներին, ուղղակի ամաչում եք բարձրաձայն ասել այդ մասին: Իսկ մենք չենք ամաչում:

Էդուա՛րդ.

-Երևի, մենք մի քիչ էլ ամաչում ենք անկեղծ լինել միմյանց հետ, մենք սովորել ենք մեզ շրջապատող աշխարհի կեղծիքին և գորշ գույներին, մեր հոգսերը մեզ կուլ են տվել,

մենք թույլ ենք տալիս, որ աշխարհը մեզ կուլ տա, մի գուցե, մեր երեխաները մեզնից ավելի ուժեղ են և կարող են ապրել ավելի համարձակ:

Մայրը՝ Էլիզան.՝ *դիմելով բոլորին*

-Գիտե՞ք, ես մի հրաշք եմ ուզում պատմել. Էդուարդին այսօր առաջարկել են նվազել սիմֆոնիկ նվագախմբում: Ճիշտ է՝ աշխատավարձը շատ բարձր չէ, բայց կայուն է և աշխատանքային զարգացման մեծ հեռանկար կա, ճի՞շտ է, Էդուարդ:

Էդուարդ.

-Այո՛, Էլիզա, դու շատ ճիշտ ասացիր, սա մի իրական հրաշք է, անհավատալի մի բան՝ այսքան երկար ժամանակ նորմալ աշխատանք փնտրելուց հետո: Ինձ համար էլ հաճելի է նվազել ավելի մեծաթիվ և կիրթ հանդիսատեսի առջև: Սաթենիկս դու ուրախ ես:

Սաթենիկ.

-Այո՛, իհարկե, պա՛պ, եթե դա քեզ համար լավ է, առողջությանդ չի վնասի և հանգիստ կլինես, իհարկե, ուրախ եմ: Մայրի՛կ, այդպես, ավելի լավ է, չէ՞:

Էլիզա.

-Իհարկե, անուշիկս, գոնե քեզ համար մյուս Սուրբ Ծննդյան համար կկարողանք մի փոքրիկ նվեր պատրաստել:

Սաթենիկ.

-Իմ ամենաթանկարժեք նվերը ձեզ ժպտալով տեսնելն է, մայրիկ, ինձ ոչ մի ուրիշ բան հարկավոր չէ: Ինձ համար Հիսուս մանուկն այս տարի մի գեղեցիկ հրաշք գործեց, սա՛ է իմ Սուրբ Ծննդյան հրաշքը:

Սաթենիկն իր հայացքը քնքշությամբ դարձրեց դեպի Հիսուս Մանկան արձանիկը, իսկ հայրիկը ձեռքն առավ իր հին ջութակը սկսեց նվագել «Լուռ գիշեր, սուրբ գիշեր» ստեղծագործությունը և միասին սկսում երգել: Միացնում ենք ձայնագրությունը:

Վերջ

Բավրայի երիտասարդական միություն,

Վեներա Պետրոսյան,

Տ. Հովսեփ քին. Գալստյան,

2019թ.